

Stöð

Rúst 16:1 í Fjarðabyggð

Skýrsla I

Bjarni F. Einarsson
2015

Forsíðumyndin sýnir men sem hugsanlega er gert úr koparmynt (Gripur nr. 1. Stafrænar myndir nr. 30. Ljósm. BFE).

FÖRNLEIFAFRÆÐISTOFAN

Unnið fyrir áhugahóp um Stöð í Stöðvarfirði

© Bjarni F. Einarsson

Desember 2015

Inngangur

Þann 15. mars árið 2007 taldi undirritaður sig hafa fundið hugsanlegan skála skammt suður af gamla kirkjugarðinum á Stöð í Stöðvarfirði. Tilefnið var að um svæðið var fyrirhugað að leggja ljósleiðara og þurfti að kanna huganlegar fornleifar sem kynnu að verða á leið hans.

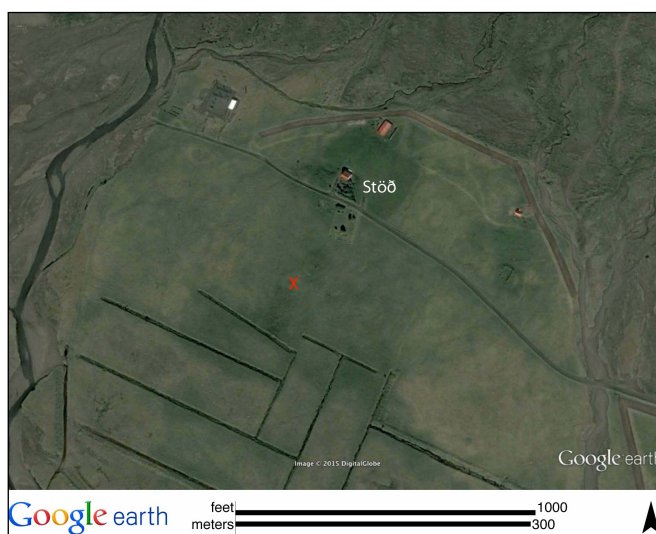
Smám saman vaknaði áhugi á því að kanna þetta frekar þó ekki væri til annars en að fá þennan grun staðfestan. Málið komst svo á borð hjá áhugahópi um Stöð og fornleifar þar og að endingu var undirritaður beðinn um að taka málið að sér og það var samdóma álit okkar að hraða verkinu eins og verða mátti. Eftir dálitla bið eftir hagstæðu veðri gafst svo tækifæri á því að grafa prufuskurð í hinn meinta skála þann 26. nóvember síðastliðinn. Veður var sémilegt, kalt og dálítið vindasamt, en ekki kom það að sök.

Áhugahópurinn lánaði hús (Óseyri) í þær tvær nætur sem vera okkar í Stöðvarfirði stóð yfir og sömuleiðis höfðu þeir millingögnu um fæði á Brekku og kaffi og kökur á vettvangi. Við rannsóknina störfuðu auk undirritaðs, Ármann Dan Árnason og til halds og traust voru Stöðfirðingarnir Þorgeir Eiríksson, Sveinn Jónsson og Hrafn Baldursson. Er öllum þessum aðilum færðar bestu þakkir fyrir góð kynni og góðvilja.

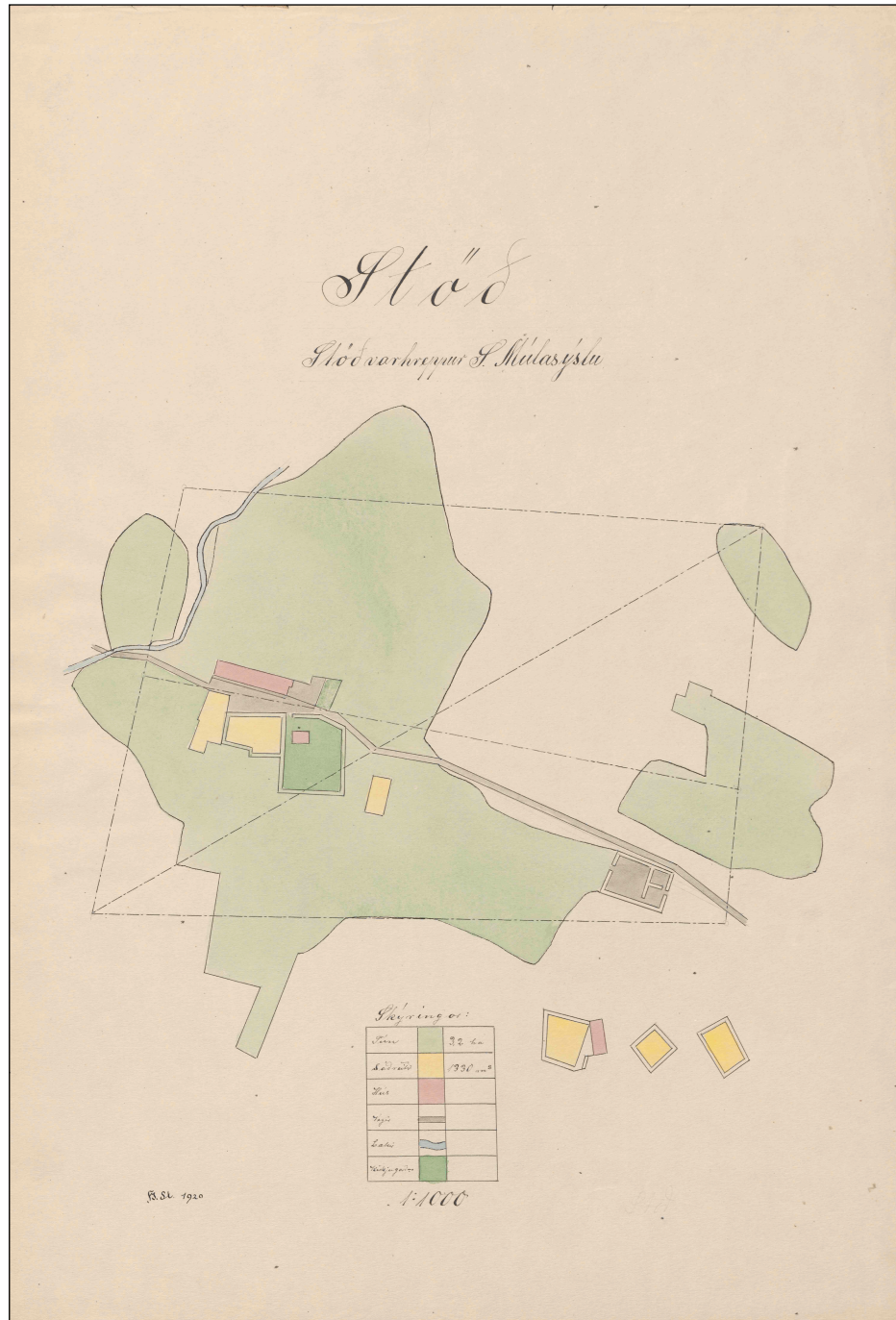
Ákveðið var að grafa skurð frá miðju meints skála og suður úr honum. Sá sem stjórnaði gröfunni var Guðgeir Margeirsson. Teknar voru stafrænar myndir og ein flatarteikning var gerð í mælikvarðanum 1:20. Snið voru ljósmynduð og myndirnar er hægt að hafa sem undirlag fyrir sniðteikningu, en ekki var það talið nauðsynlegt nú.

Tvö sýni voru tekin, eitt viðarkolasýni úr neðsta gólfi og eitt gjóskusýni neðst úr elsta torfveggum.

Að lokinni rannsókn var gengið frá svæðinu eins og að var komið eða því sem næst.

Mynd 1. Staðsetning (rautt X) hins meinta skála rétt suðsuðvestur af gamla kirkjugarðinum á Stöð. (Google earth. Viðbætur BFE).

Mynd 2. Túnakort af Stöð í Stöðvarfirði sem gert var árið 1920. Ljósgræni liturinn sýnir ræktuð tún sem þá voru 3,2 hektarar. Gulir litir sýna sáðreiti, samtals 1330 m². Ljósrauði liturinn sýnir hús.

Staðhættir.

Hinn meinti skáli er um 9 m suðvestur af áberandi rústabungu (nr. 16:2 í Fjarðabyggð) sem stendur sunnan við gamla kirkjugarðinn á Stöð (sjá mynd 1). Þarna er sléttuð tún, en greinileg rústabrot eru víða í því. Á túnakorti eru þessi rústabrot þó ekki sýnd, sem sýnir að þær eru ekki kunnar þegar kortið er teiknað árið 1920.

Mynd 3. Yfirlit yfir rannsóknarstaðinn skammt suður af gamla kirkjugarðinum. Hóllinn hægra megin við beltisgröfuna er rúst 16:2. Þar undir gætu leifar hjáleigu kúrt. Ofan við bæinn er Hvanngil og á bak við rís Kumlafellið (Stafrænar myndir nr. 2. Horft mót NNA. Ljós. BFE).

Markmið

Rannsóknin var gerð að beiðni áhugahóps um Stöð í Stöðvarfirði til að staðfesta grun um að á staðnum kynni skáli frá landnámsöld að leynast undir sléttuðu túninu. Næstu skref yrðu svo tekin á grundvelli niðurstöðunnar.

Rústin fyrir rannsókn

Þegar rústin (16:1) var skráð í tengslum við lagningu ljósleiðara þá var henni lýst svo í fornleifaskrá: „*Rúst (skáli?). Um 11 x 24 m (NV-SA). Veggir úr torfi, 2-3 m breiðir og 0,1-0,3 m háir. Hugsanlega eru fleiri hólfr, viðbyggingar eða rústir við SA endann og á svæðinu þar um kring. Rústin er mjög vel gróin grasi og mjög útflött (sem skýrir þessa miklu breidd). Einkunirnar [9,5] byggja á því að um skála frá landnámsöld sé að ræða. Ekki er hægt að útiloka að utan um skálann (bæinn) hafi verið túngarður, sem ekki sást í þessari skoðun.*“ (Fornleifaskrá Fornleifafræðistofunnar).

Sögubrot

„Þórhaddr enn gamli var hofgoði í Þrándheimi á Mæri(ni). Hann fýstisk til Íslands ok tók áðr ofan hofit ok hafði með sér hofsmoldina ok súlurnar; en hann kom í Stöðvarfjorð ok lagði Mærina-helgi á allan fjorðinn ok lét öngu tortíma þar nema kvikfé heimilu. Hann bjó þar alla ævi, ok eru frá honum

Stoðfirðingar komnir.“ (Ísl. fornrit I. bindi 1968:307-308). Svo segir í Landnámabók.

Stöð í Stöðvarfirði virðist fyrst koma fyrir í öðrum rituðum heimildum í kirknaskrá Páls biskups Jónssonar um 1200 (Ísl. fornbréfasafn XII:5). Elsti máldagi kirkjunnar á Stöð mun vera frá 1491-1518 og hljóðar svo: „*Staudva kirkia a heimaland med vij kvgilldvm: og Jc þar til j þarfa peningvm: jnnan kirkiv: ein kalekur; ein messoklædi vond: þar liggia til iij bæier: þar fellur vj aurar nærre þetta ær.*“ (Ísl. fornbréfasafn VII:31). Næsti og eini máldagi kirkjunnar er svo í Máldögum Gísla biskups Jónssonar frá því um 1570 og síðar (Ísl. fornbréfasafn XV:552). Þar kemur fram að Gísli lét eitt altarisklæði frá Vallarneskirkju til Stöðvarkirkju (item XV:685). Aðrar eignir kirkjunnar, fyrir utan jarðir, skip og báta og hlunnindi ýmiskonar, voru vond messuklæði og x aura innanstokks. Ekki voru það miklar eignir í lausu sem kirkjan átti. Hún átti þó bæði skip og sexæring (ibid XC:692-693).

Í elstu jarðabók landsins frá 1686-1696 er Stöð metin á sex hundruð, sem er um helmingi minna en meðaltal jarða á landinu. (Björn Lárusson 1967:327). Rúmum 150 árum síðar er þó búið að hækka matið upp í 21,1 hundruð (Ný Jarðabók [1861]:145).

Árið 1703 býr á staðnum séra Snjólfur Björnsson 54 ára og eiginkona hans Úlfheiður Guðmundsdóttir 52 ára ásamt þremur börnum sínum, Hávarði 22 ára, Þórunni 20 ára og Mekkin 11 ára. Er bærinn þá kallaður Stöðvarstaður. Einnig voru þar til heimilis vinnuhjúin Þórður Erlendsson og Ingveldur Einarsdóttir, bæði á fertugsaldri. (Jarðabók 1924-1947:417-18).

Í svari séra Þorkels Árnasonar, sem var prestur á Stöð frá 1817-1833, til Commissionen for oldsagers opbevaring, sem stofnuð var 1807 í þeim tilgangi að skaffa yfirlit yfir fornleifar og fornmuir í konungsríkinu segir svo um fornleifar á Stöð og hreppnum öllum: „*Herved skulde jeg ikke undlade ærbørdigst at tilmælde Den Høje Commission, at jeg den korte Tid jeg har tient heri Sognet som Præst, ikke har kundet komme effter noget som kunde regnes til Oldsager, eller noget Folkesagn, der til henhørende, men skulde sligt i Eftertiden komme til min Kundskab, skal jeg ikke undlade tjenstligst at tilmælde Kommissionen det samme.*“ Undir þetta kvittar Þorkell þann 12. Október 1820 (Frásögur um fornleifar 1983:66). Þetta er ein af styttri lýsingum presta sem bárust nefndinni, en alls ekki einstök hvað varðar fornleifa-fátæktina. Í þá daga voru rústir ekki taldar til fornleifa og höfðu ekki hátt gildi í fræðunum.

Árið 1839 lýsir séra Magnús Bergsson (1799-1893) þá prestur á Stöð, jörðinni m.a. svo: „*Þessi jörð hefur rétt góða landkosti, útigang á vetrum áreiðanlegan og góðan þegar jarðar nýtur. Heyskapur er hér nægur, einkum útheyskapur, og liggur það mesta af honum í samslægju út frá túninu og góður til ágjafa þegar hann hirðist vel en töðufall lítið í jöfnuði til túnstærðarinnar sem er 18 teigir, en af þeirri víðáttu fæst þó í góðu ári laklega fyrir fjórar kyr, hvörju að veldur langvinn órækt sem búin er að fordjarfa jarðveginn. Í Stöð hefur verið silungsveiði á fyrri árum en á*

nærvarandi tíma er hún mjög lítil.“ (Sýslu- og sóknalýsingar 2000:452). Í þessari lýsingu eru aðeins tveir bæir í sókninni (Stöðvarsókn) taldir reisulegir, en það voru Gvöndarnes og svo Kirkjubólssel (ibid 2000:461).

Nokkrar hjáleigur koma fyrir í yngri heimildum um Stöð, svo sem Snorra- og Skriðuhjáleiga í túni staðarins (ibid 2000:459) og Efri- og Neðri hjáleiga þar sem Háteigur (Örnefnaskrá) stóð síðar rétt austan við Þverána, tæpa 200 m suðvestur af spennistöðinni. Einnig kemur heitið Brennustaðir sem standa átti í Skógarholti inn af Stöðvarás. Þar ku hafa verið skógur þó ekki sjáist til hans árið 1839 (Sýslu- og sóknarlýsingar 2000:439). Í örnefnaskrá kallast staðurinn Brennistaðir og þar sér ekki til rústa.

Rúst 16:2, sem er á milli gamla kirkjugarðsins og hins meinta skála (rúst 16:1), stendur á hól sem er þesslegur að hann gæti vel geymt eina af þessum hjáleigum þó nú sé þar rúst reykkoða frá seinni tímum.

Í fornleifum á Stöð er öll þessi saga geymd undir sverðinum og þó tún hafi verið sléttuð á 19. öld hefur það líklega ekki eytt elstu rústunum sérstaklega þeim sem eru frá miðöldum og eitthvað síðar. Af þeim má lesa um hlutskifti fólksins og lífsafkomu, siði þess og verktækni og húsagerðasögu fram eftir öldum.

Rannsóknin

Byrjað var á því að fletta grasróttinni ofan af með lítilli beltagröfu sem var með 0,8 m breiða skóflu. Fljótlega komu í ljós ummerki um mannvistarlög sem voru býsna hreyfð. Líklega eru þau mörg hver til komin þegar túnið var sléttað, sennilega í byrjun síðustu aldar eða þar um bil. Sunnarlega í skurðinum kom svo í ljós á um 0,4 m dýpi veggur úr grjóti og torfi og því var ákveðið að stækka prufuholuna til suðurs, út fyrir vegginn. Undir honum var eldri veggur og norður af honum tilheyrandi gólf á um 0,8 m dýpi. Heildarstærð prufuholunnar var að lokum 0,8 x 4,3 m og lá hún í norður - suður. Dýptin var á bilinu 0,8 (syðst) - 0,7 (nyrst). Þó var grafið enn dýpra um miðbik holunnar til að ganga úr skugga um að ekkert eldra leyndist undir.

Í hreyfðu lagi ofan við neðsta gólfið í elstu rústinni fannst sleginn jaspissteinn og gæti hann verið aflslag þegar verið var að slá til jaspisstein svo nota mætti hann til eldsláttu. Rétt ofan við neðsta gólfið, í raski vél-gröfunnar, fannst hringlaga gripur úr bronsi sem minnti mjög á rómverskan pening þó ekki sé

Mynd 4. Suðurendi prufuholunnar áður en hún var stækkuð. Sjá má gólf neðst og fyrir ofan það eru þrír steinar í yngri vegg sem hlaðinn er í streng. Greinilegt er að yngri veggur og gólf eru ekki úr sama mannvirki sökum hæðarmunarins. Stikan er 0,4 m löng. (Stafrænar myndir nr. 5. Horft mót S. Ljósm. BFE).

hægt að fullyrða í bili að svo hafi verið (sjá forsiðumynd og mynd í Kumli og haugfé (Kristján Eldjárn 2000:25). Gat var á gripnum við jaðarinn og sýnir það að hann hefur verið notaður sem men, en það útilokar alls ekki að hann hafi upprunalega verið rómverskur peningur sem fólk hefur tekið með sér að utan.

Yngsti veggur.

Yngsti veggurinn var um 1,2 - 1,4 m breiður. Voru einfaldar raðir af grjóti báðum megin við torfvegginn sem hlaðinn hefur verið í streng. Í miðjunni var sjávarmöl og mold/torfur sem mynduðu kjarnann. Þessi veggur lá því sem næst beint ofan á eldri vegg (elsta vegg). Ekki er alveg ljóst hvort veggurinn hefur tilheyrt húsi eða túngarði. Ef lagið sem sést á mynd 8 og kallað er Gólf? gæti það verið gólf sem tilheyrt hefur þessum vegg og þá er um hús að ræða. Kjarninn úr mól og mold/torfi í veggnum gæti bent til þess að um túngarð hafi frekar verið að ræða og efnið hafi komið þegar þæla var grafin utan við garðinn.

Torfið í veggnum var nokkuð líkt torfinu í veggnum sem hann stóð ofan á, en þó voru ekki sömu gjóskulögin í þeim. Í þann neðri vantaði dökk gráa gjósku sem fannst í þeim efri, en tekið var sýni úr þeirri gjósku. Um aldur efri veggjarins verður ekkert sagt að svo stöddu, en ekki kæmi á óvart að hann kunni að vera frá miðöldum (-1550), en það er ágiskun. Svört sletta lá yfir honum og minnir hún á a-lagið svokallaða, en það er frá 1477.

Ef lagið sem kallað er Gólf? (sjá mynd 8) er í raun gólf þá hefur aldurinn á því verið hár, talsvert eldri en 1362, en hvíta lagið sem sést í norðurhluta holunnar kemur úr gosi í Örafajökli þetta ár. Ekki er hægt að útiloka að 1362 lagið sé í raun í torfvegg sem hlaðinn er í þverstreng og þá er þriðji veggurinn kominn til skjalanna og yngri en 1362 lagið. Þessi þriðji veggur er mun yngri en hið meinta gólf (Gólf? á mynd 8), enda talsvert fyrir ofan og yfir.

Mynd 5. Prufuholan áður en hún var stækkuð til suðurs. Gólf var neðst í henni um allt neðan við vegginn. (skellan við stikuna sýnir þar sem grafan hafði grafið gólfið í burtu). Hellur eru á gólfi sem gætu verið úr þaki eða innréttingum. Þær voru ekki sótugar og því ekki úr eldstæðum. (Stafrænar myndir nr. 6. Horft mót S. Ljós. BFE).

Mynd 6. Prufuholan áður en hún var stækkuð. Til hægri sést í yngri vegginn og vinstra megin við vegginn er gólfíð með hellunum. Í skurðinum norðanverðum (til vinstri) má sjá hvíta slikju yfir gólfinu u.þ.b. í miðju sniði. Það er gjóska úr gosinu í Örfafajökli 1362. Gólfíð er því talsvert eldra en hún. Þó er ekki hægt að útiloka að gjóskan sé í torfi og þá er sú hleðsla yngri en 1362. (Stafrænar myndir nr. 7. Horft mót A. Ljósm. BFE).

Elsti veggur og gólf

Veggurinn var um 1,2 m breiður og hæðin var aðeins um 0,2 m og stafaði það af yngri veggnum ofan á honum. Veggurinn var hlaðinn í streng út í gegn. Vísbendingar voru um að strengurinn hafi verið svokallaður þverstrengur, en það var strengur sem lagður var þvert á vegginn og svo langsum endrum og eins til að binda hann. Í neðsta strengnum var dökk grátt gjóskulag á 0,68 m dýpi og úr því var tekið sýni til hugsanlegrar greiningar. Var það tekið í sniðinu sem snéri mót vestri.

Gófið lá alveg upp að veggnum og svo yfir alla prufuholuna til norðurs. Var það um 1 - 3 sm á þykkt. Dýpið niður á það var 0,80 m syðst í holunni og grynkaði svolítið á því þegar norðar dró (sjá flatarteikningu). Gófið var fullt af viðarkolum, sóti, ösku, brenndum beinum og einstaka lífrænum leifum. Hér og hvar voru laxableikir blettir (útkast eða ofaníburður úr eldstæði?). Ekki fundust nein óbrennd bein í gólfinu. Þetta bendir til þess að um mannabústað hafi verið að ræða, þó ekki sé hægt að tilgreina það nánar (skáli- vinnuhús). Beinaþurrðin gæti bent til að um vinnuhús hafi verið að ræða annarsvegar, eða að bein varðveitist mjög illa á staðnum og þá verður flóknara að segja til um hlutverkið. Í gólfinu fundust tvær pinnaholur (um 4 sm í þvermál), en slíkar pinnaholur finnast gjarnan í vistarverum fólks. Um hlutverk þeirra er ekki nákvæmlega vitað, en stundum hefur verið talið að þær hafi tengst innri innréttingum húsanna svo sem setum eða pöllum. Einnig hefur verið talið að þær hafi verið stungnar

Mynd 7. Flatarteikning af botni prufuholunnar. Þar er elsti torfveggurinn sýndur. Athyglisvert var að finna tvær pinnaholur við vegginn. Norður vísar upp á teikningunni.

til að halda gólfum þurrum og þriðja skýringin er að á pinnana hafi verið hengt kjöt, fiskur eða annað matarkyns og/ eða annað til þurrkunar vegna þess að þær eiga það til að vera nálægt eldstæðum. Líklega hafa pinnarnir sem í holunum voru þjónað öllum þessum hlutverkum.

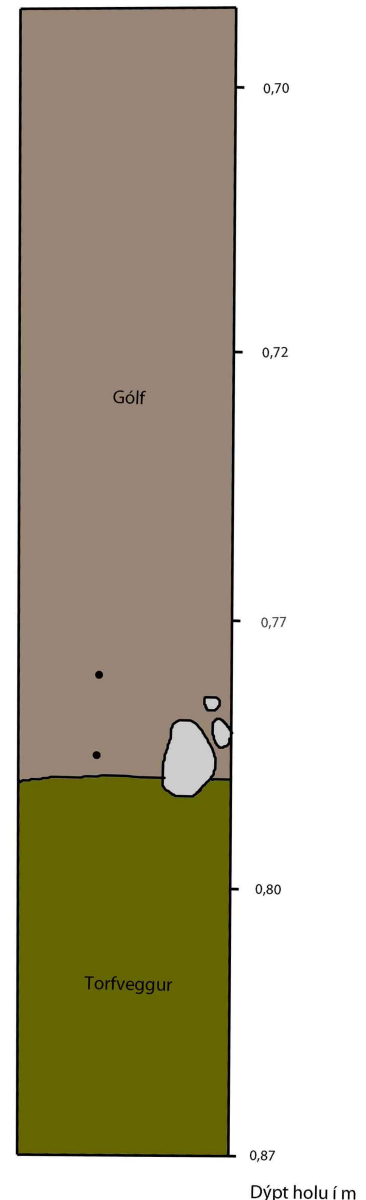
Viðargreining á viðarkolasýni sem tekið var úr elsta gólfinu sýndi að í því voru birkimolar, líklegur grasviðir og barrtré. Vegna þess að óvissa var í greiningunni á grasviðinum og barrtréð er útlenskt (reki?) var birkið (sýni Stod-1:2) sent utan til C-14 greiningar og niðurstöðu er að vænta í byrjun næsta árs.

Stöð í Stöðvarfirði
Fjarðarbyggð nr. 16:1
Frumt. Á.D.Á. Hreint. BFE
2015

1 m.

- = Pinnahola
- = Torfveggur
- = Steinn
- = Gólf

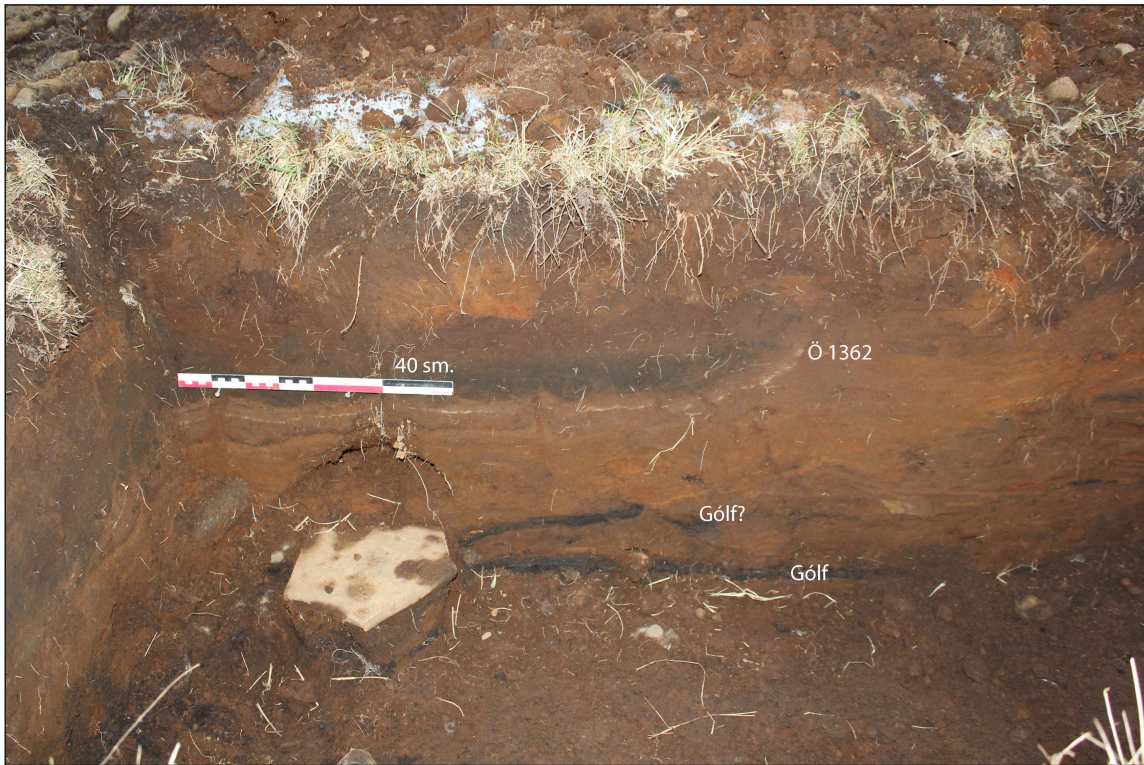
Dýpt holu í m

Niðurstaða

Elsta húsið er ekki smiðja, búr, skemma eða skepnuhús. Það er annaðhvort skálarúst eða hús sem fólk hefur dvalið í lengri eða skemmri tíma. Í því hefur verið eldstæði. Yfir því hefur trúlega verið torfþak með hellum, nema að hellurnar tilheyri mið húsinu, hafi það verið til. Annaðhvort hefur elsta húsið þjónað sem vinnuhús eða dvalarstaður, nema að hvorttveggja sé.

Ef hið meinta efra gólf hefur tilheyrt yngsta veggnum er svipaða sögu að segja um það, í því hefur verið eldstæði og fólk hefur hafist þar við. Um hinn meinta miðvegg er ekkert hægt að segja með vissu því ekkert gólf tengdist því.

Þó ekki sé alveg að marka dýpið niður á neðsta gólfið, vegna túnasléttunar er það þó nógu djúpt til þess að gruna að það sé býsna fornt. Við landnámsbýlið Hólm í Laxárdal í Nesjum var um einn metri niður á gólfin og sömu sögu er að segja um rústir frá 10. öld á Síðuheiðum og rúst frá 9. öld yst á Reykjanesi í Gullbringusýslu, en allar þessar rústir

Mynd 8. Ljósmynd af sniðinu í norðurenda prufuholunnar. Sjá má að gjóskan úr Örafajökli 1362 er nokkuð langt fyrir ofan gólfíð. Þar sem gjóskunni sleppir til hægri eru lög mjög hreifð, hugsanlega í tengslum við jarðvegssvinnu fyrir löngu síðan. Þar sem segir Þak/torf? gæti verið leifar af gólfi í yngri húsi og yngri veggurinn gæti hafa tilheyrt því. Rekja má lag þetta þvert um holuna því sem næst alla leið að yngri veggnum. Undir gjóskunni frá 1362 eru nokkur dökk gjóskulög sem ekki hafa verið greind nú. Þessi lög gætu verið í torfi sem er yngri en eldri veggurinn. Hér gæti verið vísbending um þriðja húsið. (Stafrænar myndir nr. 13. Horft mót A. Ljós. BFE).

voru rannsakaðar af undirrituðum. Þessi mikla jarðvegsmyndun er um allt Suðurlandið og því ekki óeðlileg.

Nánari rannsókn mun varpa skýrara ljósi á þetta allt.

Heimildir

Bjarni F. Einarsson. *Fornleifaskráning vegna fyrirhugaðrar lagningar ljósleiðara frá Reyðarfirði að Höfn í Hornafirði*. Fornleifafræðistofan 2007.

Björn Lárusson. *The old Icelandic land registers*. Institute of economic history. Lund university. Lund 1967.

Frásögur um fornaldarleifar 1817-1823. Sveinbjörn Rafnsson bjó til prentunar. Stofnun Árna Magnússonar. Reykjavík 1983.

Íslensk fornrit. I. bindi, síðari hluti. Íslendingabók - Landnámabók. Jakob Benediktsson gaf út. Reykjavík 1968.

Íslenskt fornbréfasafn. Þriðja bindi. Kaupmannahöfn 1890.

Íslenskt fornbréfasafn. Sjöunda bindi. Reykjavík 1903-1907.

Íslenskt fornbréfasafn. Tólfta bindi. Reykjavík 1923-1932.

Íslenskt fornbréfasafn. Fimmtánda bindi. Reykjavík 1947-1950.

Kristján Eldjárn. *Kuml og haugfé. Úr heiðnum sið á Íslandi*. Ritstjóri Adolf Friðriksson. 2. útgáfa. Reykjavík 2000.

Manntal á Íslandi 1703. Tekið að tilhlutun Árna Magnússonar og Páls Vídalín. Reykjavík 1924-1947.

Ný Jarðabók fyrir Ísland. Kaupmannahöfn [1861].

Sýslu- og sóknalýsingar Hins ísl. bókmenntafélags 1839-1874. Múlasýslur. Finnur N. Karlsson, Indriði Gíslason og Páll Pálsson sáu um útgáfuna. Sögufélag. Örnefnastofnun Íslands. Reykjavík 2000.
Túnakort. Stöð. Þjóðskjalasafn Íslands.
 Örnefnaskrá. Stöð. Örnefnasafn. Stofnun Árna Magnússonar í íslenskum fræðum.

Tæknilegar upplýsingar

Rannsóknarstaður:

Rúst 16:1 í landi Stöðvar í Fjarðabyggð, S-Múlasýslu.
 E 738458 N 492135.

Verkkaupandi:

Ahugahópur um Stöð.

Ábyrgðaraðili og stjórnandi:

Bjarni F. Einarsson, Fornleifafræðistofunni.

Leyfi MÍ:

9. nóv. 2015.

Leyfisnúmer:

201511-0021

Rannsóknarnr:

2015-64.

Starfsmenn:

Bjarni F. Einarsson, stjórnandi.
 Armann Dan Arnason, fornleifafræðingur.

Forvarsla:

Þjóðminjasafn Íslands (einn gripur úr bronsi)

Rannsóknartími:

26. nóvember. 2015.

Hnitakerfi:

Ekkert.

Hæðarkerfi:

Ekkert.

Grafinn flötur:

Um 4 m².

Geymsla gagna:

Þjóðminjasafn Íslands.

Skýrsla hjá:

Minjastofnun Íslands, Fornleifafræðistofunni og Þjóðarbókhlöðunni.

Skrár

<i>Stafrænar myndir</i>	<i>bls.</i>	<i>13</i>
<i>Fundaskrá</i>		<i>18</i>
<i>Sýnaskrá</i>		<i>19</i>

<i>Staður</i>	<i>Sveitarfélag</i>	<i>Tákntala</i>	2015-64 Rams.nr.	Mynd 	
Stöð	Fjarðabyggð				
<i>Sýsla</i>	<i>Dags</i>	<i>Mót</i>			<i>Mynd nr.</i>
S-Múlasýsla	26/11/2015	NNA			1
<i>Myndavél</i>	<i>Myndefni</i>				
Canon EOS 550D	Rannsókn að hefjasts á hinum meinta skála. Stöð í bakgrunni.				
<i>Ljósmyndari</i>					
Bjarni F. Einarsson					

<i>Staður</i>	<i>Sveitarfélag</i>	<i>Tákntala</i>	2015-64 Rams.nr.	Mynd 	
Stöð	Fjarðabyggð				
<i>Sýsla</i>	<i>Dags</i>	<i>Mót</i>			<i>Mynd nr.</i>
S-Múlasýsla	26/11/2015	NNA			2
<i>Myndavél</i>	<i>Myndefni</i>				
Canon EOS 550D	Rannsókn að hefjasts á hinum meinta skála. Stöð í bakgrunni.				
<i>Ljósmyndari</i>					
Bjarni F. Einarsson					

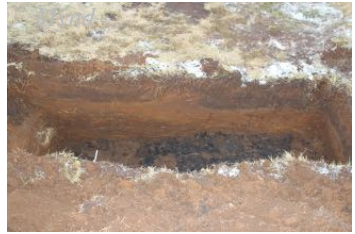
<i>Staður</i>	<i>Sveitarfélag</i>	<i>Tákntala</i>	2015-64 Rams.nr.	Mynd 	
Stöð	Fjarðabyggð				
<i>Sýsla</i>	<i>Dags</i>	<i>Mót</i>			<i>Mynd nr.</i>
S-Múlasýsla	26/11/2015	V			3
<i>Myndavél</i>	<i>Myndefni</i>				
Canon EOS 550D	Rannsókn að hefjasts á hinum meinta skála. Stöð í bakgrunni.				
<i>Ljósmyndari</i>					
Bjarni F. Einarsson					

<i>Staður</i>	<i>Sveitarfélag</i>	<i>Tákntala</i>	2015-64 Rams.nr.	Mynd 	
Stöð	Fjarðabyggð				
<i>Sýsla</i>	<i>Dags</i>	<i>Mót</i>			<i>Mynd nr.</i>
S-Múlasýsla	26/11/2015	S			4
<i>Myndavél</i>	<i>Myndefni</i>				
Canon EOS 550D	Rannsókn að hefjasts á hinum meinta skála. Stöð í bakgrunni. Næst Sveinn, svo Þorgeir og Þá Hrafn.				
<i>Ljósmyndari</i>					
Bjarni F. Einarsson					

<i>Staður</i>	<i>Sveitarfélag</i>	<i>Tákntala</i>	2015-64 Rams.nr.	Mynd 	
Stöð	Fjarðabyggð				
<i>Sýsla</i>	<i>Dags</i>	<i>Mót</i>			<i>Mynd nr.</i>
S-Múlasýsla	26/11/2015	S			5
<i>Myndavél</i>	<i>Myndefni</i>				
Canon EOS 550D	Hér má sjá gólfið neðst og þar ofan á yngri vegg með grjóti og streng.				
<i>Ljósmyndari</i>					
Bjarni F. Einarsson					

<i>Staður</i>	<i>Sveitarfélag</i>	<i>Tákntala</i>	2015-64 Rams.nr.	Mynd 	
Stöð	Fjarðabyggð				
<i>Sýsla</i>	<i>Dags</i>	<i>Mót</i>			<i>Mynd nr.</i>
S-Múlasýsla	26/11/2015	S			6
<i>Myndavél</i>	<i>Myndefni</i>				
Canon EOS 550D	Öll prufuholan áður en hún var stækkuð til suðurs. Sjá mynd nr. 5.				
<i>Ljósmyndari</i>					
Bjarni F. Einarsson					

<i>Staður</i>	<i>Sveitarfélag</i>	<i>Tákntala</i>	2015-64 Rams.nr.		
Stöð	Fjarðabyggð				
<i>Sýsla</i>	<i>Dags</i>	<i>Mót</i>			<i>Mynd nr.</i>
S-Múlasýsla	26/11/2015	A			7
<i>Myndavél</i>	<i>Myndefni</i>				
Canon EOS 550D	Öll prufuholan áður en hún var stækkuð til suðurs. Yngri veggur t.h.				
<i>Ljósmyndari</i>					
Bjarni F. Einarsson					

<i>Staður</i>	<i>Sveitarfélag</i>	<i>Tákntala</i>	2015-64 Rams.nr.		
Stöð	Fjarðabyggð				
<i>Sýsla</i>	<i>Dags</i>	<i>Mót</i>			<i>Mynd nr.</i>
S-Múlasýsla	26/11/2015	V			8
<i>Myndavél</i>	<i>Myndefni</i>				
Canon EOS 550D	Öll prufuholan þegar hún var stækkaður til suðurs. Yngri veggur til vinstri.				
<i>Ljósmyndari</i>					
Bjarni F. Einarsson					

<i>Staður</i>	<i>Sveitarfélag</i>	<i>Tákntala</i>	2015-64 Rams.nr.		
Stöð	Fjarðabyggð				
<i>Sýsla</i>	<i>Dags</i>	<i>Mót</i>			<i>Mynd nr.</i>
S-Múlasýsla	26/11/2015	S			9
<i>Myndavél</i>	<i>Myndefni</i>				
Canon EOS 550D	Öll prufuholan. Gólf og torfveggur utar. Stikan er 0,4 m.				
<i>Ljósmyndari</i>					
Bjarni F. Einarsson					

<i>Staður</i>	<i>Sveitarfélag</i>	<i>Tákntala</i>	2015-64 Rams.nr.		
Stöð	Fjarðabyggð				
<i>Sýsla</i>	<i>Dags</i>	<i>Mót</i>			<i>Mynd nr.</i>
S-Múlasýsla	26/11/2015	S			10
<i>Myndavél</i>	<i>Myndefni</i>				
Canon EOS 550D	Syðri hluti prufuholunnar. Næst gólf og þá torfveggur. Stikan er 0,4 m.				
<i>Ljósmyndari</i>					
Bjarni F. Einarsson					

<i>Staður</i>	<i>Sveitarfélag</i>	<i>Tákntala</i>	2015-64 Rams.nr.		
Stöð	Fjarðabyggð				
<i>Sýsla</i>	<i>Dags</i>	<i>Mót</i>			<i>Mynd nr.</i>
S-Múlasýsla	26/11/2015	S			11
<i>Myndavél</i>	<i>Myndefni</i>				
Canon EOS 550D	Syðri hluti prufuholunnar. Næst gólf og þá torfveggur. Stikan er 0,4 m.				
<i>Ljósmyndari</i>	Stóri steinninn eru úr yngri rústinni.				
Bjarni F. Einarsson					

<i>Staður</i>	<i>Sveitarfélag</i>	<i>Tákntala</i>	2015-64 Rams.nr.		
Stöð	Fjarðabyggð				
<i>Sýsla</i>	<i>Dags</i>	<i>Mót</i>			<i>Mynd nr.</i>
S-Múlasýsla	26/11/2015	N			12
<i>Myndavél</i>	<i>Myndefni</i>				
Canon EOS 550D	Mið- hluti prufuholunnar. Gólf með 2 pinnaholum. Stikan er 0,4 m.				
<i>Ljósmyndari</i>	Stóri steinninn eru úr yngri rústinni.				
Bjarni F. Einarsson					

<i>Staður</i>	<i>Sveitarfélag</i>	<i>Tákntala</i>	2015-64 Rams.nr.		
Stöð	Fjarðabyggð				
<i>Sýsla</i>	<i>Dags</i>	<i>Mót</i>			<i>Mynd nr.</i>
S-Múlasýsla	26/11/2015	A			13
<i>Myndavél</i>	<i>Myndefni</i>				
Canon EOS 550D	Nyrðri hluti holunnar. Neðst er gólf og rétt neðan stikunnar er Ö-1362.				
<i>Ljósmyndari</i>					
Bjarni F. Einarsson					

<i>Staður</i>	<i>Sveitarfélag</i>	<i>Tákntala</i>	2015-64 Rams.nr.		
Stöð	Fjarðabyggð				
<i>Sýsla</i>	<i>Dags</i>	<i>Mót</i>			<i>Mynd nr.</i>
S-Múlasýsla	26/11/2015	A			14
<i>Myndavél</i>	<i>Myndefni</i>				
Canon EOS 550D	Sunnan við mynd 13. Neðst er gólf og Ö-1362 t.v. Hreyfð lög ofan á gólf.				
<i>Ljósmyndari</i>					
Bjarni F. Einarsson					

<i>Staður</i>	<i>Sveitarfélag</i>	<i>Tákntala</i>	2015-64 Rams.nr.		
Stöð	Fjarðabyggð				
<i>Sýsla</i>	<i>Dags</i>	<i>Mót</i>			<i>Mynd nr.</i>
S-Múlasýsla	26/11/2015	A			15
<i>Myndavél</i>	<i>Myndefni</i>				
Canon EOS 550D	Sunnan við mynd 14. Neðst er gólf. Hreyfð lög ofan á gólf.				
<i>Ljósmyndari</i>					
Bjarni F. Einarsson					

<i>Staður</i>	<i>Sveitarfélag</i>	<i>Tákntala</i>	2015-64 Rams.nr.		
Stöð	Fjarðabyggð				
<i>Sýsla</i>	<i>Dags</i>	<i>Mót</i>			<i>Mynd nr.</i>
S-Múlasýsla	26/11/2015	A			16
<i>Myndavél</i>	<i>Myndefni</i>				
Canon EOS 550D	Sunnan við mynd 15. syðsti hl. holunnar. Neðst er gólf t.v. Tvær kynslóðir veggja. Sá yngri með malarkjarna.				
<i>Ljósmyndari</i>					
Bjarni F. Einarsson					

<i>Staður</i>	<i>Sveitarfélag</i>	<i>Tákntala</i>	2015-64 Rams.nr.		
Stöð	Fjarðabyggð				
<i>Sýsla</i>	<i>Dags</i>	<i>Mót</i>			<i>Mynd nr.</i>
S-Múlasýsla	26/11/2015	S			17
<i>Myndavél</i>	<i>Myndefni</i>				
Canon EOS 550D	Prufuholan kláruð.				
<i>Ljósmyndari</i>					
Bjarni F. Einarsson					

<i>Staður</i>	<i>Sveitarfélag</i>	<i>Tákntala</i>	2015-64 Rams.nr.		
Stöð	Fjarðabyggð				
<i>Sýsla</i>	<i>Dags</i>	<i>Mót</i>			<i>Mynd nr.</i>
S-Múlasýsla	26/11/2015	-			18
<i>Myndavél</i>	<i>Myndefni</i>				
Canon EOS 550D	Öryggishola niður úr prufuholunni. Forn sjávarmöl undir.				
<i>Ljósmyndari</i>					
Bjarni F. Einarsson					

<i>Staður</i>	<i>Sveitarfélag</i>	<i>Tákntala</i>	2015-64 Rams.nr.		
Stöð	Fjarðabyggð				
<i>Sýsla</i>	<i>Dags</i>	<i>Mót</i>			<i>Mynd nr.</i>
S-Múlasýsla	26/11/2015	A			19
<i>Myndavél</i>	<i>Myndefni</i>				
Canon EOS 550D	Öryggishola niður úr prufuholunni. Forn sjávarmöl undir.				
<i>Ljósmyndari</i>					
Bjarni F. Einarsson					

<i>Staður</i>	<i>Sveitarfélag</i>	<i>Tákntala</i>	2015-64 Rams.nr.		
Stöð	Fjarðabyggð				
<i>Sýsla</i>	<i>Dags</i>	<i>Mót</i>			<i>Mynd nr.</i>
S-Múlasýsla	26/11/2015	V			20
<i>Myndavél</i>	<i>Myndefni</i>				
Canon EOS 550D	Hinn forni torfveggur í syðri huta prufuholunnar. Grafið gólfið t.h. Stikan er 0,4 m.				
<i>Ljósmyndari</i>					
Bjarni F. Einarsson					

<i>Staður</i>	<i>Sveitarfélag</i>	<i>Tákntala</i>	2015-64 Rams.nr.		
Stöð	Fjarðabyggð				
<i>Sýsla</i>	<i>Dags</i>	<i>Mót</i>			<i>Mynd nr.</i>
S-Múlasýsla	26/11/2015	V			21
<i>Myndavél</i>	<i>Myndefni</i>				
Canon EOS 550D	Hinn forni torfveggur í syðri huta prufuholunnar. Grafið gólfið t.h.				
<i>Ljósmyndari</i>					
Bjarni F. Einarsson					

<i>Staður</i>	<i>Sveitarfélag</i>	<i>Tákntala</i>	2015-64 Rams.nr.		
Stöð	Fjarðabyggð				
<i>Sýsla</i>	<i>Dags</i>	<i>Mót</i>			<i>Mynd nr.</i>
S-Múlasýsla	26/11/2015	kA			22
<i>Myndavél</i>	<i>Myndefni</i>				
Canon EOS 550D	Hinn forni torfveggur í syðri huta prufuholunnar. Ofan á er yngri veggur með malarkjarna.				
<i>Ljósmyndari</i>					
Bjarni F. Einarsson					

<i>Staður</i>	<i>Sveitarfélag</i>	<i>Tákntala</i>	2015-64 Rams.nr.		
Stöð	Fjarðabyggð				
<i>Sýsla</i>	<i>Dags</i>	<i>Mót</i>			<i>Mynd nr.</i>
S-Múlasýsla	26/11/2015	V			23
<i>Myndavél</i>	<i>Myndefni</i>				
Canon EOS 550D	Rannsóknarhópurinn og gestir að kvöldi dags.				
<i>Ljósmyndari</i>					
Bjarni F. Einarsson					

<i>Staður</i>	<i>Sveitarfélag</i>	<i>Tákntala</i>	2015-64 Rams.nr.		
Stöð	Fjarðabyggð				
<i>Sýsla</i>	<i>Dags</i>	<i>Mót</i>			<i>Mynd nr.</i>
S-Múlasýsla	27/11/2015	V			24
<i>Myndavél</i>	<i>Myndefni</i>				
Canon EOS 550D	Yfirlit yfir Stöð og dalinn.				
<i>Ljósmyndari</i>					
Bjarni F. Einarsson					

<i>Staður</i>	<i>Sveitarfélag</i>	<i>Tákntala</i>	2015-64 Rams.nr.	Mynd 	
Stöð	Fjarðabyggð				
<i>Sýsla</i>	<i>Dags</i>	<i>Mót</i>			<i>Mynd nr.</i>
S-Múlasýsla	27/11/2015	V			25
<i>Myndavél</i>	<i>Myndefni</i>				
Canon EOS 550D	Yfirlit yfir Stöð og dalinn.				
<i>Ljósmyndari</i>					
Bjarni F. Einarsson					

<i>Staður</i>	<i>Sveitarfélag</i>	<i>Tákntala</i>	2015-64 Rams.nr.	Mynd 	
Stöð	Fjarðabyggð				
<i>Sýsla</i>	<i>Dags</i>	<i>Mót</i>			<i>Mynd nr.</i>
S-Múlasýsla	27/11/2015	NNA			26
<i>Myndavél</i>	<i>Myndefni</i>				
Canon EOS 550D	Yfirlit yfir Stöð.				
<i>Ljósmyndari</i>					
Bjarni F. Einarsson					

<i>Staður</i>	<i>Sveitarfélag</i>	<i>Tákntala</i>	2015-64 Rams.nr.	Mynd 	
Stöð	Fjarðabyggð				
<i>Sýsla</i>	<i>Dags</i>	<i>Mót</i>			<i>Mynd nr.</i>
S-Múlasýsla	27/11/2015	NNA			27
<i>Myndavél</i>	<i>Myndefni</i>				
Canon EOS 550D	Yfirlit yfir Stöð.				
<i>Ljósmyndari</i>					
Bjarni F. Einarsson					

<i>Staður</i>	<i>Sveitarfélag</i>	<i>Tákntala</i>	2015-64 Rams.nr.	Mynd 	
Stöð	Fjarðabyggð				
<i>Sýsla</i>	<i>Dags</i>	<i>Mót</i>			<i>Mynd nr.</i>
S-Múlasýsla	28/11/2015	-			28
<i>Myndavél</i>	<i>Myndefni</i>				
Canon EOS 550D	Gripur nr. 1. Men (og mynt?).				
<i>Ljósmyndari</i>					
Bjarni F. Einarsson					

<i>Staður</i>	<i>Sveitarfélag</i>	<i>Tákntala</i>	2015-64 Rams.nr.	Mynd 	
Stöð	Fjarðabyggð				
<i>Sýsla</i>	<i>Dags</i>	<i>Mót</i>			<i>Mynd nr.</i>
S-Múlasýsla	28/11/2015	-			29
<i>Myndavél</i>	<i>Myndefni</i>				
Canon EOS 550D	Gripur nr. 1. Men (og mynt?).				
<i>Ljósmyndari</i>					
Bjarni F. Einarsson					

<i>Staður</i>	<i>Sveitarfélag</i>	<i>Tákntala</i>	2015-64 Rams.nr.	Mynd 	
Stöð	Fjarðabyggð				
<i>Sýsla</i>	<i>Dags</i>	<i>Mót</i>			<i>Mynd nr.</i>
S-Múlasýsla	28/11/2015	-			30
<i>Myndavél</i>	<i>Myndefni</i>				
Canon EOS 550D	Gripur nr. 1. Men (og mynt?).				
<i>Ljósmyndari</i>					
Bjarni F. Einarsson					

Fundarskrá

Fnr.

1

Staður

Stöð

Sveitarfélag

Fjarðabyggð

Tákntala

Sýsla

S-Múlasýsla

Finnandi

Ármann Dan Árnason

Dags

26.11.2015

Þjms. nr. 2015-64

Heiti

Men

Efniviður

Brons

Nánari lýsing á efnivið

Fj.

1

g1

Heilt?

J

Reitur

X

Y

Z

Lag

Fylling

Númer lags

-ö

Mannvirki

M

☐ Lausafundur

Athugasemdir

Gripurinn fannst í hreyfðu lagi (eftir gröfu) rétt yfir neðsta gólfi. Gripurinn gæti verið endurnýtt rómversk mynt. Gripnum skilað inn til Þjóðminjasafns þann 30. nóv. 2015.

Ljósmyndir

<i>Staður</i> Stöð	<i>Sveitarfélag</i> Fjarðabyggð	<i>Sýsla</i> S-Múlasýsla	<i>Nr.</i> 1		
<i>Táknatala</i> 	<i>Dags</i> 26/11/2015	<i>Teg. sýnis</i> Viðarkol	<i>Greining?</i> Tegund og aldur	<i>G</i> 	
<i>Niðurstaða</i> 			<i>Mannvirki</i> Rúst 16:1		
			<i>Þjms. nr.</i>	2015-64	
<i>X</i> -	<i>Y</i> -	<i>Z</i> -	<i>Dýpi</i> 0,68	<i>Lag</i> Torfveggur	<i>Númer lags</i> -
<i>Athugasemdir</i> Í sýninu fundust greni, líklega grasvíðir og birki. Greint af dr. Ólafi Eggertssyni á Mógilsá. Birkið var sent utan til C-14 greiningar þann 9. des. 2015.					